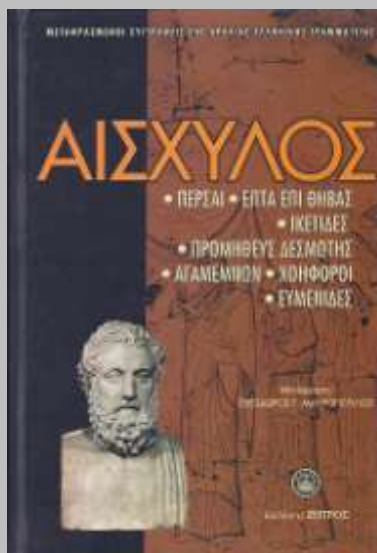

Περιληπτικά το περιεχόμενο των τραγωδιών

1. Αισχύλος

1) Οι Ικέτιδες είναι οι 50 θυγατέρες του Δαναού που έρχονται από την Αίγυπτο μαζί με το γέρο πατέρα τους στο Άργος, για να αποφύγουν το γάμο με τους εξαδέλφους τους, γιους του Αιγύπτου, που απαιτούν να γίνει αυτός ο αιμομικτικός γάμος. Βασιλιάς στο Άργος είναι ο Πελασγός, ο οποίος βρίσκεται σε δίλημμα για το τι πρέπει να αποφασίσει για το καλό της πόλης του. Το δίλημμα είναι: Αν δεν παραχωρήσει άσυλο στις ικέτισσες Δαναΐδες, θα διαπράξει ανοσιούργημα και θα τιμωρηθεί από το Δία, τον προστάτη των ικετών. Αν παραχωρήσει άσυλο, θα δεχθεί την επίθεση των Αιγυπτίων και θα βάλει σε κίνδυνο την πόλη και τους πολίτες της. Οι Δαναΐδες, με μια δραματική παρέμβαση στο δίλημμα του Πελασγού, απειλούν πως θα αυτοκτονήσουν και έτσι η πόλη του θα μιανθεί. Τελικά οι πολίτες του Άργους συναινούν για την παραχώρηση του ασύλου και όταν πλέον καταφθάνουν οι Αιγύπτιοι και συνειδητοποιούν ότι δεν μπορούν να τις εκβιάσουν, υποχωρούν και οι Δαναΐδες, ευχαριστώντας την πόλη που τις βοήθησε, εγκαθίστανται στη Θήβα.

Στην τραγωδία αυτή το κύριο στοιχείο της δεν είναι ο διάλογος αλλά ο χορός. Γι' αυτό θεωρείται η παλαιότερη από τις τραγωδίες του Αισχύλου και το λυρικότερο έργο του. Τα κύρια μηνύματα της τραγωδίας είναι η αξιοπρέπεια της γυναίκας που δεν δέχεται «να παντρευτεί άνδρα κακό και εχθρικό» και η διακυβέρνηση της πόλης από άρχοντα δημοκρατικό, συνετό και υπεύθυνο, όπως είναι ο Πελασγός.

2) Οι Πέρσαι έχουν ως θέμα την επάνοδο στα Σούσα του ηττημένου Ξέρξη. Η θεμελιώδης ιδέα του δράματος είναι ότι οι θεοί τιμωρούν την αλαζονική συμπεριφορά του ανθρώπου (ύβριν). Τη νίκη των Ελλήνων ο ποιητής την παρουσιάζει ως θεία τιμωρία των Περσών για τα αλαζονικά φρονήματα του ηγεμόνα τους.

3) Οι Επτά επί Θήβας δείχνουν τον αγώνα για την επικράτηση των γιων του Οιδίποδα, Ετεοκλή και Πολυνείκη. Η κύρια ιδέα της τραγωδίας είναι ότι η προγονική αμαρτία βαρύνει το γένος και η πατρική κατάρα συντρίβει και αφανίζει τα τέκνα.

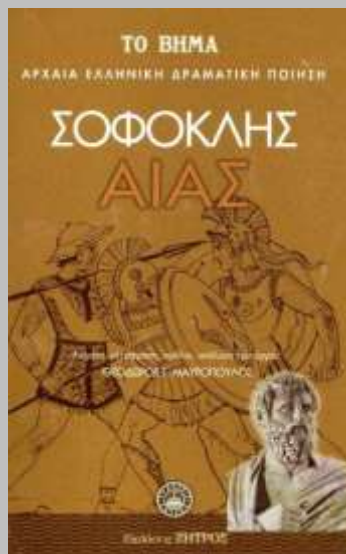
4) Ο Προμηθεύς Δεσμώτης ήταν η μεσαία τραγωδία της τριλογίας (πρώτη ήταν ο Προμηθεύς πυρφόρος και τρίτη ο Προμηθεύς λυόμενος) και έδειχνε την τιμωρία του Τιτάνα που έφερε στους ανθρώπους από τον ουρανό, αφού την έκλεψε, τη φωτιά και τους δίδαξε όλες τις τέχνες. Κύρια ιδέα της τριλογίας είναι ότι οι μεγάλες ιδέες υπέρ της ανθρωπότητας οδηγούν στο μαρτύριο.

5) Οι τραγωδίες Αγαμέμνων, Χοηφόροι, Ευμενίδες αποτελούν την **τριλογία Ορέστεια**. Στην πρώτη τραγωδία περιγράφεται η επάνοδος στο Άργος από την τρωική εκστρατεία του Αγαμέμνονα με πολλά λάφυρα και την αιχμάλωτη Κασσάνδρα. Η σύζυγός του, η Κλυταιμνήστρα, τον υποδέχεται με υπερβολικές εκδηλώσεις σεβασμού και αγάπης. Η Κασσάνδρα εν τούτοις, σε μια προφητική έξαρση, προλέγει στο χορό τους φόνους, που πρόκειται να γίνουν. Αυτή σφάζεται μαζί με τον Αγαμέμνονα και η Κλυταιμνήστρα και ο Αίγισθος προσπαθούν να δικαιολογηθούν στο χορό για το έγκλημά τους.

- Στις **Χοηφόρες** ο Ορέστης εκδικείται τον πατέρα του φονεύοντας τον Αίγισθο και τη μητέρα του. Οι Ερινύες όμως τον καταδιώκουν και αναγκάζεται να έλθει στους Δελφούς για να ζητήσει συμβουλή από τον Απόλλωνα, που είχε συστήσει να εκδικηθεί τον πατέρα του θανατώνοντας τη μητέρα του. Η τραγωδία ονομάστηκε έτσι από το χορό, που αποτελείται από Τρώαδες και μαζί με την Ηλέκτρα φέρει χοάς (σπονδές) στον τάφο του Αγαμέμνονα.
- Στις **Ευμενίδες** αρχικά γίνεται λόγος για την καταφυγή του Ορέστη στους Δελφούς. Ενώ οι Ερινύες κοιμούνται στο ναό, ο Απόλλων παραγγέλλει στον Ορέστη να φύγει για την Αθήνα, όπου θα δικαστεί. Η ψυχή της Κλυταιμνήστρας ξυπνά τις Ερινύες που ορμούν σε

καταδίωξή του. Καταδιωκόμενος φτάνει στην Αθήνα, όπου η Παλλάς Αθηνά ορίζει το δικαστήριο του Αρείου Πάγου να δικάσει το μητροκτόνο. Οι ψήφοι των δικαστών διχάζονται και ο Ορέστης αθώνεται με την ψήφο της Αθηνάς. Οι Ερινύες καταπραΰνονται (εξευμενίζονται) από την Αθηνά και γίνονται Ευμενίδες (εξ αυτού το όνομα της τραγωδίας), δηλαδή ευνοϊκές στην πόλη.

2) Σοφοκλής

1) Αίας: Η άδικη απόφαση των Αχαιών να δώσουν τα όπλα του Αχιλλέα στον Οδυσσέα κάνει τον Αίαντα να θυμώσει πολύ και αποφασίζει να εκδικηθεί σκοτώνοντας τους Ατρείδες και τον Οδυσσέα. Η Αθηνά, που προστατεύει τον Οδυσσέα, τρελαίνει τον Αίαντα, που επιτίθεται στα ποίμνια των Αχαιών, πιστεύοντας πως σφάζει τους εχθρούς του. Σε λίγο συνέρχεται και ντροπιασμένος για ό,τι έκανε αυτοκτονεί. Ο αδελφός του Τεύκρος και οι δικοί του ετοιμάζονται να τον θάψουν. Οι δυο όμως Ατρείδες ζητούν να τους εμποδίσουν, αλλά ο Οδυσσέας, που φθάνει τη στιγμή της φιλονικίας, ομολογεί ότι ο νεκρός, μετά τον Αχιλλέα, ήταν ο άριστος των Αχαιών και έτσι πείθει τον Αγαμέμνονα να επιτρέψει την ταφή.

2) Αντιγόνη: Ο Κρέων, άρχοντας των Θηβών, απαγορεύει την ταφή του Πολυνείκη ως προδότη. Η Αντιγόνη αψηφώντας τη διαταγή του Κρέοντος θάβει τον αδελφό της Πολυνείκη και, όταν ανακαλύπτεται και οδηγείται μπροστά στον άρχοντα, διακηρύσσει ότι πάνω από το ανθρώπινο δίκαιο υπάρχει το θεϊκό, στο οποίο εκείνη προτίμησε να υπακούσει. Ο Κρέων την καταδικάζει να ταφεί ζωντανή μη λαμβάνοντας υπόψη ούτε τις παρακλήσεις του γιου του

Αίμονα, μνηστήρα της Αντιγόνης, ούτε τις συμβουλές του μάντη Τειρεσία. Μόνο μετά τη φοβερή μαντεία του Τειρεσία για συμφορές, που θα τον βρουν, αποφασίζει να επιτρέψει την ταφή του Πολυνείκη και να σώσει την Αντιγόνη. Αλλά είναι πλέον αργά, γιατί η Αντιγόνη είχε αυτοκτονήσει και δίπλα της αυτοκτόνησε και ο Αίμων. Το ίδιο έκανε και η σύζυγος του Κρέοντα, Ευρυδίκη, όταν έμαθε το θάνατο του παιδιού της. Ο Κρέων συντετριμμένος αναγνωρίζει την ευσέβεια της Αντιγόνης και τη δική του μωρία και εύχεται να πεθάνει.

3) Ηλέκτρα: Ο Ορέστης επιστρέφει αγνώριστος στις Μυκήνες με τον παιδαγωγό του και τον Πυλάδη για να εκδικηθεί τον πατέρα του. Ο παιδαγωγός μεταμφιεσμένος σε αγγελιοφόρο από τη Φωκίδα αναγγέλλει στον Αίγισθο και στην Κλυταιμνήστρα το θάνατο του Ορέστη σε αρματοδρομία στα Πύθια. Η Ηλέκτρα θρηνεί γι' αυτό, ενώ η Κλυταιμνήστρα και ο Αίγισθος χαίρονται, γιατί απαλλάχτηκαν από το γιο του Αγαμέμνονα. Ο Ορέστης κατόπιν αποκαλύπτεται στην Ηλέκτρα και πραγματοποιούν το έργο τους, δηλαδή την εκδίκηση του θανάτου του πατέρα τους με τη βοήθεια και του Πυλάδη. Παρόμοια υπόθεση πραγματεύτηκαν και ο Αισχύλος στις Χοηφόρες και ο Ευριπίδης στην Ηλέκτρα του.

4) Οιδίπους τύραννος: Λοιμός ερημώνει τη Θήβα και θα σταματήσει, σύμφωνα με χρησμό που δόθηκε, αν τιμωρηθεί ο φονέας του άλλοτε βασιλιά Λαΐου. Ο Οιδίποδας, που είχε παντρευτεί τη χήρα του Λαΐου και είναι βασιλιάς των Θηβών, προσπαθεί να ανακαλύψει το φονέα. Η έρευνα αποκαλύπτει: α) Ότι φονέας του Λαΐου είναι ο ίδιος ο Οιδίποδας και β) ότι πραγματοποιήθηκε ο χρησμός που είχε δοθεί από τον Απόλλωνα στο Λαίο, ότι δηλαδή ο Οιδίποδας θα σκότωνε τον πατέρα του και θα παντρευόταν τη μητέρα του. Η Ιοκάστη απελπισμένη απαγχονίζεται και ο Οιδίποδας με εξοργμένα τα μάτια παρουσιάζεται στο τέλος αιμόφερτος για να καταραστεί τη φρικτή μοίρα του. Θεωρείται ως η πιο υποδειγματική τραγωδία της αρχαιότητας. Το κύριο νόημά της, πιθανότατα, είναι πως ο άνθρωπος ενεργεί καλά, όταν σκύβει ταπεινά εμπρός στη μοίρα του, αλλά ενεργεί ηρωικά, όταν ορμά καταπάνω της και κατασυντρίβεται.

5) Τραχίνιαι: Η σύζυγος του Ηρακλή Δηιάνειρα μαθαίνει ότι ο άνδρας της νίκησε το βασιλέα της Οιχαλίας στην Εύβοια Εύρυτο, αλλά έχει ερωτευτεί την ωραία αιχμάλωτο Ιόλη. Για να τον αποσπάσει από την αντίζηλό της, του στέλνει ένα χιτώνα που ήταν αλειμμένος με το αίμα του κενταύρου Νέσσου και είχε, όπως νόμιζε, τη δύναμη να κάνει τον Ηρακλή να την αγαπήσει πάλι. Μόλις όμως ο Ηρακλής φορά το χιτώνα, ο ήρωας δηλητηριάζεται και πονά φρικτά. Όταν η Δηιάνειρα το μαθαίνει, αυτοκτονεί και ο Ηρακλής παρακαλεί το γιο του να

τον κάψει στο βουνό Οίτη για να γλιτώσει από τους φοβερούς πόνους. Ο γιος του υπακούει και ο ήρωας πεθαίνει καιόμενος. Η τραγωδία ονομάστηκε έτσι από το χορό που τον απαρτίζουν γυναίκες από την Τραχίνα της Φωκίδας.

6) Φιλοκτήτης: Ο Νεοπτόλεμος και ο Οδυσσέας πηγαίνουν στη Λήμνο, όπου αφημένος από τους Έλληνες ζει ο Φιλοκτήτης, για να του αρπάξουν το τόξο και τα βέλη του Ηρακλή που τα κατέχει ο ήρωας και χωρίς τα οποία δεν θα μπορούσαν οι Έλληνες να κυριεύσουν την Τροία. Ο Νεοπτόλεμος με δόλο του τα αποσπά, αλλά συγκινημένος από τη δυστυχία και την εμπιστοσύνη που του έδειξε ο ήρωας μετανιώνει, του αποκαλύπτει την απάτη και είναι έτοιμος να του ξαναδώσει τα όπλα. Εμφανίζεται όμως ο Οδυσσέας που τον εμποδίζει να το κάνει και τα πράγματα περιπλέκονται. Τη λύση τη δίνει ο Ηρακλής, που παρουσιάζεται και διατάσσει το Φιλοκτήτη να ακολουθήσει τον Οδυσσέα και το Νεοπτόλεμο στην Τροία.

7) Οιδίπους επί Κολωνώ: Ο Οιδίποδας, τυφλός πια, οδηγημένος από την κόρη του Αντιγόνη φτάνει στον Κολωνό των Αθηνών και ζητά φιλοξενία από το Θησέα. Σε αντάλλαγμα θα κληροδοτήσει στην Αττική το σώμα του, το οποίο, σύμφωνα με ένα χρησμό, θα εξασφαλίσει την ευτυχία της χώρας που θα το έχει. Μάταια ο βασιλιάς των Θηβών Κρέων προσπαθεί να αρπάξει τον Οιδίποδα. Μάταια ο Πολυνείκης, που ετοιμάζεται να βαδίσει εναντίον των Θηβών, ζητά την υποστήριξή του. Ο Οιδίποδας απαρνιέται την πατρίδα που τον έδιωξε και καταριέται τους αχάριστους γιους που τον εγκατέλειψαν. Προαισθανόμενος ότι έφτασε το τέλος του μπαίνει στο ιερό άλσος των Ευμενίδων και καλεί το Θησέα για να δείξει μόνον σ' αυτόν τον θαυμαστό τρόπο του θανάτου του. Μέσα σε βροντές και αστραπές ο ήρωας γίνεται άφαντος.

8) Το σατυρικό δράμα Ιχνευταί, που σώθηκε κατά το ήμισυ περίπου, έχει την ακόλουθη υπόθεση: Ο Ερμής, μόλις γεννήθηκε, έκλεψε τα βόδια του Απόλλωνα και τα έκρυψε στη σπηλιά του, στο βουνό Κυλλήνη. Ο Σειληνός και οι Σάτυροι αναζητώντας τα ίχνη (από αυτό και ο τίτλος του δράματος Ιχνευταί) του κλέφτη φτάνουν στη σπηλιά του Ερμή και τον βρίσκουν να παίζει τη λύρα του. Το τέλος του δράματος λείπει.

3) Ευριπίδης

1) Κύκλωψ: (Διδάχτηκε πιθανότατα το 440). Είναι σατυρικό δράμα του ποιητή και το μοναδικό από τα δράματα αυτού του είδους που σώθηκε ολόκληρο. Η υπόθεση είναι παρμένη από τη ραψωδία ι της Οδύσσειας. Η τύφλωση του Κύκλωπα και η διαφυγή των συντρόφων του αναφέρονται όπως στη ραψωδία ι. Ο χορός αποτελείται από Σατύρους με κορυφαίο το Σιληνό. Είναι δούλοι στη σπηλιά του Κύκλωπα και μετά την τύφλωσή του φεύγουν και αυτοί μαζί με τον Οδυσσέα και τους συντρόφους του.

2) Άλκηστις: (Διδάχτηκε το 438). Ο Άδμητος, βασιλιάς των Φερών στη Θεσσαλία, αρρώστησε και θα πέθαινε, αν δεν προσφέρονταν στο θάνατο αντί αυτού κάποιος άλλος. Από όλους τους δικούς του μόνον η νεαρή σύζυγός του Άλκηστις δέχεται να υποστεί το δεινό αυτό. Και πραγματικά έπειτα από συγκινητικό αποχαιρετισμό του άνδρα της και των παιδιών τους πεθαίνει. Ο Ηρακλής τυχαία περνά από τις Φερές και ο Άδμητος, με όλη του τη θλίψη, τον φιλοξενεί και τον περιποιείται. Ο Ηρακλής, που αγαπά το κρασί, έχει όμως και καλή καρδιά, μαθαίνει το θάνατο της Αλκήστιδος, τρέχει στον τάφο της και, αφού παραμόνεψε το Θάνατο, του άρπαξε την ηρώίδα και την έφερε στον Άδμητο. Το δράμα αυτό έχει και κωμικά στοιχεία και φαίνεται πως ήταν το τέταρτο δράμα μετά την τριλογία (3 τραγωδίες και στη συνέχεια το τέταρτο δράμα, δηλαδή το σατυρικό).

3) Μήδεια: (Διδάχτηκε το 431). Η ηρώίδα πρόκειται να εγκαταλειφθεί από τον Ιάσονα, για τον οποίο θυσίασε τα πάντα, και για να τον τιμωρήσει σκοτώνει όχι μόνον τη νέα του σύζυγο

Γλαύκη, αλλά και τα ίδια τα παιδιά της. Για να αποφύγει την εκδίκηση του Ιάσονα καταφεύγει, επάνω σε άρμα που το έσερναν φτερωτοί δράκοντες, στην Αθήνα του Αιγέα.

4) Ηρακλείδαι: (Διδάχτηκε, πιθανόν, λίγο μετά την έναρξη του Πελοποννησιακού Πολέμου). Ο Ιόλαος, παλιός φίλος του Ηρακλή, και τα παιδιά του ήρωα καταδιωκόμενοι από τον Ευρυσθέα βρίσκουν καταφύγιο στην Αθήνα, στο ναό του Δία. Ο Ευρυσθέας ζητά την παράδοσή τους και στην άρνηση του βασιλιά των Αθηνών να το πράξει κηρύσσει τον πόλεμο εναντίον του. Στους Αθηναίους δίνεται χρησμός πως θα νικήσουν, αν θυσιάστεί μια ευγενής παρθένος. Η κόρη του Ηρακλή Μακαρία θεληματικά δέχεται να είναι το θύμα. Ο Ευρυσθέας ηττάται και αιχμαλωτίζεται. Το έργο γράφτηκε στην αρχή του Πελοποννησιακού Πολέμου, για να θυμίσει στους Σπαρτιάτες την ευγνωμοσύνη που οφείλουν στους Αθηναίους για τη σωτηρία των παιδιών του Ηρακλή.

5) Ιππόλυτος: (Διδάχτηκε το 428). Είναι η τραγωδία στην οποία κατ' εξοχήν υμνείται η αγνότητα. Ο Ιππόλυτος, γιος του Θησέα και της αμαζόνας Ιπολύτης, ζει μια αγνή ζωή αφιερωμένος στην παρθένο θεά Άρτεμι. Η μητριά του Φαίδρα αυτοκτονεί αφήνοντας επιστολή προς το Θησέα, στην οποία κατηγορεί τον Ιππόλυτο ότι επιβουλεύτηκε την τιμή της. Ο Θησέας πιστεύει στη συκοφαντία, διώχνει τον Ιππόλυτο και τον καταριέται να έχει κακό τέλος. Η κατάρα επαληθεύτηκε και ο Ιππόλυτος πέθανε. Η Άρτεμις όμως φανερώνει στο Θησέα την αγνότητα και αθωότητα του Ιππόλυτου και ο δυστυχής πατέρας θρηνεί, επειδή υπήρξε η αιτία του θανάτου του.

6) Ανδρομάχη: (Διδάχτηκε πιθανώς το 425). Η χήρα του Έκτορα Ανδρομάχη, που μετά την άλωση της Τροίας την πήρε λάφυρο ο Νεοπτόλεμος και την έφερε στη Φθιώτιδα, μισείται από τη σύζυγο του γιου του Αχιλλέα Ερμιόνη, κόρη του Μενέλαου. Η Ερμιόνη με τη βοήθεια και του πατέρα της επωφελείται την απουσία του Νεοπτόλεμου και θέλει να σκοτώσει την Ανδρομάχη και το παιδί που απέκτησε με το Νεοπτόλεμο, το Μολοσσό. Τους σώζει όμως και τους δύο ο παππούς του Νεοπτόλεμου Πηλέας, που αναγκάζει το Μενέλαο να φύγει. Ο Ορέστης απάγει την Ερμιόνη, που πριν την πάρει ο Νεοπτόλεμος την είχε μνηστευτεί ο ίδιος και ένας αγγελιοφόρος κάνει γνωστό ότι ο Νεοπτόλεμος σκοτώθηκε στους Δελφούς. Εμφανίζεται η Θέτις και τακτοποιεί τα πράγματα. Ο απαίσιος χαρακτήρας, που αποδίδει ο ποιητής στο βασιλιά της Σπάρτης Μενέλαο, δείχνει πως το έργο γράφτηκε στα πρώτα χρόνια του Πελοποννησιακού Πολέμου.

7) Εκάβη: (Διδάχτηκε πιθανώς το 424). Η σύζυγος του Πριάμου, Εκάβη, ενώ οδηγείται ως δούλα στην Ελλάδα, δοκιμάζει αλλεπάλληλες συμφορές. Ο Οδυσσέας αποσπά από την αγκαλιά της την κόρη της Πολυξένη για να την προσφέρει θυσία στον τάφο του Αχιλλέα. Ο νεότερος γιος της Πολύδωρος φονεύεται από τον άρπαγα βασιλέα των Θρακών Πολυμήστορα, στον οποίο για ασφάλεια τον είχε στείλει ο Πρίαμος με πολλούς θησαυρούς και το πτώμα του ρίχνεται στη θάλασσα. Η Εκάβη κατορθώνει να εκδικηθεί σκοτώνοντας τα παιδιά του Πολυμήστορα και τυφλώνοντας τον ίδιο.

8) Ικέτιδες: (Διδάχτηκε πιθανώς το 423). Οι μητέρες των Αργείων στρατηγών που έπεσαν στη Θήβα ικετεύουν (από αυτό και η ονομασία) το βασιλιά των Αθηνών Θησέα να τις βοηθήσει να πάρουν και να θάψουν τους νεκρούς γιους τους. Ο Θησέας κηρύσσει πόλεμο εναντίον των Θηβών και παίρνει τα πτώματα των Αργείων στρατηγών, τα οποία καίονται και η στάχτη τους δίνεται στις ικέτιδες. Το έργο φαίνεται ότι γράφτηκε για να διευκολύνει την προσέγγιση Αθηνών - Άργους.

9) Ηρακλής μαινόμενος: (Διδάχτηκε πιθανώς το 416). Ο Ηρακλής κατεβαίνει στον Άδη για να εκτελέσει και τον τελευταίο άθλο του, να φέρει δηλαδή στον επάνω κόσμο τον Κέρβερο. Επειδή η απουσία του παρετάθη, πιστεύτηκε ότι πέθανε. Τότε ο Λύκος από την Εύβοια κατόρθωσε να γίνει τύραννος των Θηβών, αφού σκότωσε το βασιλιά της πόλεως Κρέοντα, πεθερό του Ηρακλή. Ο Λύκος λογαριάζει να σκοτώσει και τη γυναίκα και τα παιδιά του Ηρακλή. Ο ήρωας όμως έρχεται ξαφνικά από τον Άδη, σώζει τη γυναίκα και τα παιδιά του και σκοτώνει τον τύραννο. Η Ήρα όμως, που εχθρεύεται τον Ηρακλή, τον ρίχνει σε μανία και αυτός σκοτώνει τη γυναίκα του και τα παιδιά του, νομίζοντας ότι σκοτώνει τη γυναίκα και τα παιδιά του Ευρυσθέα. Όταν ήλθε στα λογικά του, θέλει να αυτοκτονήσει, αλλά ο Θησέας τον εμποδίζει, τον ενθαρρύνει και έρχονται μαζί στην Αθήνα για να καθαριστεί ο Ηρακλής από το μίasma.

10) Τρωάδες: (Διδάχτηκε το 415, λίγο μετά την άλωση της Μήλου από τους Αθηναίους και τη σφαγή των αρρένων κατοίκων της). Είναι μια από τις πιο θλιβερές τραγωδίες του Ευριπίδη. Ο ποιητής μας παρουσιάζει την τραγική θέση των γυναικών της Τροίας (Τρωάδες) μετά τη σφαγή των συζύγων τους, όταν αυτές βρίσκονται στο έλεος των νικητών, λάφυρο για μοιρασιά. Στο τέλος οι νικητές γκρεμίζουν από τα τείχη το μικρό Αστυάνακτα και πυρπολούν την Τροία.

11) Ίων: (Διδάχτηκε πιθανώς το 413). Ο Ίων ήταν γιος του Απόλλωνα και της Κρέουσας, θυγατέρας του βασιλιά των Αθηνών Ερεχθέα. Η μητέρα του, αμέσως μετά τη γέννηση, τον εξέθεσε στην Ακρόπολη και ο Ερμής τον έφερε στους Δελφούς. Εκεί έπειτα από χρόνια γίνεται η αναγνώρισή του από τη μητέρα του. Ο Ίων έρχεται μαζί με τους γονείς του στην Αθήνα για να γίνει βασιλιάς και γενάρχης των Ιώνων. Το κύριο χαρακτηριστικό της πλοκής αυτής της τραγωδίας (ένα έκθετο αναγνωρίζεται αργότερα από τους γονείς του) έγινε τυπικό θέμα της νέας τραγωδίας.

12) Ηλέκτρα: (Διδάχτηκε πιθανώς το 413). Η Ηλέκτρα, που ο Αίγισθος και η Κλυταιμνήστρα την πάντρεψαν με ένα φτωχό χωρικό, ζει με τον άντρα της σε μια άθλια καλύβα μια πολύ σκληρή ζωή. Εκεί φτάνουν ο Ορέστης, ο Πυλάδης και ο γέρος παιδαγωγός αγνώριστοι. Ακολουθεί η αναγνώριση των δύο αδελφών, οι οποίοι με τις οδηγίες του παιδαγωγού εκδικούνται τον πατέρα τους σκοτώνοντας τον Αίγισθο στους αγρούς και την Κλυταιμνήστρα στην καλύβα. Στο τέλος παρουσιάζονται οι Διόσκουροι που ορίζουν να πάρει την Ηλέκτρα σύζυγο ο Πυλάδης και ο Ορέστης να πάει στην Αθήνα να δικαστεί από τον Άρειο Πάγο. Μοιάζει με το ομώνυμο έργο του Σοφοκλή και τις Χοηφόρες του Αισχύλου.

13) Ιφιγένεια η εν Ταύροις: (Διδάχτηκε πιθανώς το 412). Ο Ορέστης πήρε χρησμό από τον Απόλλωνα πως για να απαλλαγεί από τη μανία που κατέχεται, μετά το φόνο της μητέρας του, πρέπει να φέρει στην Αττική από τη χώρα των Ταύρων (σημερινή Κριμαία) το ξόανο της Αρτέμιδος. Μαζί με τον εξάδελφό του Πυλάδη πηγαίνουν εκεί, αλλά συλλαμβάνονται από τους ντόπιους και οδηγούνται στην ιέρεια του ναού της Αρτέμιδος για να θυσιαστούν στη θεά, σύμφωνα με τη συνήθεια που ίσχυε στη χώρα, να θυσιάζονται δηλαδή όλοι οι ξένοι που έφταναν εκεί. Ιέρεια είναι η Ιφιγένεια, που οδηγήθηκε εκεί από τη θεά μετά τη θαυμαστή σωτηρία της στην Αυλίδα. Ακολουθεί η αναγνώριση των δύο αδελφών και η φυγή όλων των Ελλήνων για την Ελλάδα, αφού με τέχνασμα της Ιφιγένειας πήραν το ξόανο της θεάς από το ναό. Ο ηγεμόνας της χώρας Θόας τους καταδιώκει, αλλά επεμβαίνει η Αθηνά που του εξηγεί πώς έχουν τα πράγματα. Ο Θόας σταματά την καταδίωξη και υπόσχεται να στείλει τα αδέλφια στην Ελλάδα μαζί με τις Ελληνίδες που αποτελούν το χορό του δράματος.

14) Ελένη: (Διδάχτηκε πιθανώς το 412). Ο Πάρις έφερε στην Τροία όχι την Ελένη αλλά ζωντανό ομοίωμά της. Η πραγματική Ελένη οδηγήθηκε από τον Ερμή στην Αίγυπτο, στον Πρωτέα, που ήταν πολύ συνετός άνθρωπος. Εκεί έρχεται, μετά την άλωση της Τροίας, ναυαγός ο Μενέλαος και τη συναντά τυχαία. Οι δύο σύζυγοι αναγνωρίζονται και με δόλο

φεύγουν από την Αίγυπτο. Στο έργο αυτό η Ελένη απεικονίζεται ως πρότυπο συζυγικής πίστεως και τρυφερότητας.

15) Φοίνισσαι: (Διδάχτηκε πιθανώς το 410). Η τραγωδία πήρε αυτό το όνομα από το χορό που τον αποτελούν γυναίκες από τη Φοινίκη, οι οποίες, οδηγούμενες για τους Δελφούς ως αφιέρωμα στο θεό, περνούν από τη Θήβα. Στο μακρό αυτό δράμα (1766 στίχοι) περιλαμβάνεται η πολιορκία των Θηβών, η εκούσια σφαγή του Μενοικέα, γιου του Κρέοντα, για να σωθεί η πατρίδα, ο φόνος των στρατηγών των πολιορκητών, ο θάνατος των δύο αδελφών Ετεοκλή και Πολυνείκη στη μονομαχία που είχαν, η αυτοκτονία της Ιοκάστης, η ανάληψη της βασιλείας από τον Κρέοντα και η διαταγή του να μείνει άταφος ο Πολυνείκης, η ταφή αυτού από την Αντιγόνη, παρά την απαγόρευση του Κρέοντα, και τέλος η αναχώρηση της Αντιγόνης με τον τυφλό πατέρα της, που καταδικάστηκε από τον Κρέοντα σε εξορία. Η τραγωδία αυτή δεν έχει την απαραίτητη ενότητα.

16) Ορέστης: (Διδάχτηκε το 408). Ο Ορέστης και η Ηλέκτρα καταδικάζονται από τους Αργείους σε θάνατο, επειδή σκότωσαν τη μητέρα τους. Ο Ορέστης ζητά τότε την προστασία του θείου τους Μενελάου, που μόλις είχε επιστρέψει από την Τροία. Εκείνος όμως από φόβο δεν τους βοηθά. Τότε ο Ορέστης και η Ηλέκτρα, παρακινημένοι και από τον Πυλάδη, αποφασίζουν να σκοτώσουν την Ελένη, την πηγή όλων των κακών, αλλά αυτή εξαφανίζεται μυστηριωδώς. Απειλούν τότε να σκοτώσουν την κόρη του Μενελάου Ερμιόνη και τα πράγματα περιπλέκονται. Η σύγχυση διαλύεται με την εμφάνιση του Απόλλωνα, ο οποίος εξηγεί την εξαφάνιση της Ελένης και παραγγέλλει να πάρει γυναίκα του ο Ορέστης την Ερμιόνη και ο Πυλάδης την Ηλέκτρα.

17) Βάκχαι: (Διδάχτηκε το 405). Ο βασιλεύς των Θηβών Πενθεύς θέλει να εμποδίσει την εισαγωγή της νέας λατρείας του θεού Διονύσου στη Θήβα και κατασπαράσσεται από τις ακόλουθες του θεού, τις Βάκχες, μεταξύ των οποίων ήταν και η μητέρα του Αγαύη. Το έργο διδάχτηκε μετά το θάνατο του Ευριπίδη από το μικρότερο γιο του και φαίνεται ότι γράφτηκε έπειτα από τη μετάβαση του ποιητή στην αυλή του Αρχέλαου. Το έργο είναι γεμάτο από την ιερή μανία, τη συναισθηματική μέθη της διονυσιακής λατρείας, που μόνο τον ορθολογιστή Πενθέα αφήνει ασυγκίνητο.

18) Ιφιγένεια η εν Αυλίδι: (Διδάχτηκε το 405). Το δράμα αυτό έχει ως υπόθεση το γνωστό μύθο της θυσίας της Ιφιγένειας στην Αυλίδα για να εξευμενιστεί η Άρτεμις. Ο Αγαμέμνων

πείθεται από τον Μενέλαο να καλέσει την Ιφιγένεια στην Αυλίδα για να τη δώσει δήθεν σύζυγο στον Αχιλλέα. Εκείνη φτάνει μαζί με τη μητέρα της Κλυταιμνήστρα και αντιλαμβάνεται το σκοπό της προσκλήσεως. Ο Αχιλλέας μαθαίνει ότι χρησιμοποιήθηκε ως δόλωμα για τον ερχομό της Ιφιγένειας και αποφασίζει να την υπερασπιστεί. Η Κλυταιμνήστρα ικετεύει τον άντρα της να λυπηθεί το παιδί της. Το ίδιο θερμά παρακαλεί και η Ιφιγένεια τον πατέρα της να μην τη θυσιάσει. Στο τέλος καταλαβαίνει πως η θυσία είναι αναγκαία και αποφασίζει να πεθάνει για την Ελλάδα.

19) Ρήσος: (Άγνωστο πότε διδάχτηκε). Είναι δραματοποίηση της ραψωδίας Κ της Ιλιάδας. Ο αλαζονικός βασιλιάς της Θράκης Ρήσος έρχεται σε βοήθεια των Τρώων και σκοτώνεται νύχτα στη σκηνή από τον Οδυσσέα και το Διομήδη. Υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες αν το έργο είναι του Ευριπίδη.